

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI HÍRÜZELŐI SZOLGÁLTATÁS

bb. 1. időjárásjelentés

hmé/gy/1e

1969. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap délben:

kemény, hideg idő

az alpok, a kárpátok, és ukránja térsége felett az északkeletről származó hideg száraz és a délről áramló enyhe, páradus levegő találkozási vonalában továbbra is sokfelé havazik, viharos szelek fujnak és számos helyről hófúvást jelentenek. ausztriában, lengyelországban, és a szovjetunió európai területeinek középső részén az éjszakai lehülés tovább erősödött. ma hajnalban európa leghidegebb területe lengyelország volt, itt poznanban minusz 25, varsóban minusz 24 fokot mértek.

házánkban szombaton egész nap borult volt az ég, országszerte havazott és a duna vonalától nyugatra, valamint az északkeleti megyékben több helyen hófúvás keletkezett. a lehullott csapadék mennyiség általában nem haladta meg az 5 millimétert. hegyeinket több mint félméteres és sportolásra alkalmas hóréteg fedi. a legmagasabb nappali hőmérséklet szeszélyes területi eloszlásban minusz 1- minusz 9 fok között alakult. vasárnap hajnalra minusz 5- minusz 12 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a hideg, téli idő. a dunántúlon több helyről hófúvást jelentettek, a tiszántúlon pedig még havazott. a hőmérséklet 11 órakor minusz 6-10 fok között váltakozott.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke minusz 6,1 fok volt, 6,3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 7 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, alig változik.

/folyt. köv./

12.55/gy

- 1 -

Mf 1425

ob. 1. /időjárás.... folyt./ gy

várható időjárás hétfőn estig: nyugaton változóan, máshol erősen felhős, hideg idő. inkább csak keleten havazással. az élénk, helyenként még erős északi-északkeleti szél lassan mérséklődik, helyenként hófúvás. az éjszakai lehülés elsősorban a szélárnyékos helyeken tovább erősödik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 14- mínusz 19, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn mínusz 6- mínusz 11 fok között.

a duna vízállása budapestnél 120 centiméter.
/mti/

bb. 2. rosszabbodtak az utviszonyok szabolcsban a- mentőt mentett a hóéke

vid gy/le

1969. december 21.

a viharos erejű északi-északkeleti szél hazánk legkeletibb táján, szabolcs-szatmár megyében felborzolta a korábban lesett havat, s homokkal keverve a dombok közé ékelődő uthorpaszokra hordta. a hótorlaszok kemény - ékekkel is alig áttörhető, s helyenként teljesen áttörhetetlen - közlekedési akadályokat képeztek. továbbra sem járható a nyíregyháza polgár közötti 36-os számú, a nyíregyháza-sényői, az ujfertő-nagykálói, a nyíregyháza-rakamazi, a léglás-balkányi, és a szakoly-nyírnyálydi utvonat. ezeken az utakon 50-100 centiméternél magasabb torlaszok keletkeztek. az utak felszabadításán 31 nagyteljesítményű hóéke, négy hómaró és több jármű dolgozik - bár egyes utszakaszokon kevés sikerrel, mert a heves szélvihar szinte percek alatt újra visszahordja a havat, a hóvihar elleni küzdelemben részt vesznek a fegyveres testületek járművei is.

vasárnap hajnalban, félnégykor emberéletért folyt a küzdelem a hóviharban nyíregyháza és tiszavasvári között. a mentőszolgálat nehéz helyzetű szülő anyát akart a nyíregyházi kórházba szállítani, de a 36. számú uton elakadt: mintegy 60 centis torlasz állta útját a gépjárműnek. több mint másfélórás küzdelem után sikerült visszafordítani a mentőautót, amelynek a nyíregyházi 21 számú aköv nagyteljesítményű hóékeje nyitott utat a torlaszban. varga istvánné tiszadobi asszony - bár nem a nyíregyházi, hanem a tiszalóki - szülőotthonban három és félszáz éves kisleánynak adott életet.
/mti/

- 2 -

MF 1450

bb. 3. bajcsy-zsilinszky emlékünnepe tarpán

vid gy/le

1969. december 21.

halálának 25. évfordulója alkalmából bajcsy-zsilinszky emlékünnepeket rendeztek vasárnap tarpán. bajcsy-zsilinszky endre, a magyar függetlenségi mozgalom kimagasló vezető egyénisége a tarpai választókerületnek volt országgyűlési képviselője, s kívánságára hamvait is tarpán helyezték el.

a művelődési otthonban tartott ünnepségen koncz károly, a hazafias népfront szabolcs-szatmár megyei titkára méltatta a nagy hazafi életét, munkásságát. ezután megnyitották a bajcsy-zsilinszky emlékkiállítását, amelyhez özvegye számos dokumentumot bocsátott rendelkezésre. az ünnepség után a társadalmi szervek képviselői megkoszták bacsy-zsilinszky endre siremlékét a tarpai temetőben./mti/

bb. 4. „magyar emlékek,, fotókiállítás pécsen

vid gy/le

1969. december 21.

magyarország emlékeit bemutató fotókiállítás nyílt vasárnap délelőtti pécsen, a tudomány és technika házában dísztermében. miskolc után pécs a második vidéki város, amely otthont adott az országos emlékei felügyelőség gazdag gyűjteményének. a tárlaton százötven kép mutatja be legjelentősebb régészeti, művészeti és történelmi emlékeinket, köztük baranya és pécs több híres építményét is.
/mti/

bb. 5. katona- és derkovits-szobor a szegedi panteonban

vid gy/le

1969. december 21.

új képzőművészeti alkotásokkal gazdagodott a szegedi dóm teret övező nemzeti panteon: a hazánk nagy személyiségeinek emlékét megörökítő szobrok, domborművek sorában elhelyezték és vasárnap délelőtti ünnepélyesen leleplezték katona józsef és derkovits gyula bronz mellékszobrát, pátzay pál, illetve mikus sándor szobrászművészek alkotását.
/mti/

bb. 6. felszabadulási emlékművet

vid gy/le

1969. december 21.

avattak vasárnap a nógrád megyei nemtiben, a község felszabadulásának 25. évfordulója alkalmából. az ünnepségen részt vett a szlovákiai besztercebányai területi pártbizottság küldöttsége is./mti/

13.35/gyr

MF 1450

bb. 7. csikós miklós festőművész kiállítása hódmezővásárhelyen

vid gy/1e

1969. december 21.

a hódmezővásárhelyi tornyai jános muzeumban vasárnap megnyílt csikós miklós, hódmezővásárhelyen élő festőművész kiállítása. a tárlaton mintegy hatvan olajfestmény látható a művésznek az utóbbi évtizedben alkotott művei közül./mti/

bb. 8. kodály-émlékhangverseny kecskeméten

vid gy/1e

1969. december 21.

kodály zoltán szülővárosában, kecskeméten, a nagy zeneszerző születésének 87. évfordulója alkalmából vasárnap rendezték a második hangversenyt. a városi művelődési központ rákóczi uti dísztermében tartott kodály-émlékünnepségen a helybeli ének-zenei együttesek működttek közre./mti/

bb. 9. moszkvába utazott a magyar partizán szövetség delegációja

t sl/mm/1e/gy1e

1969. december 21.

uszta gyulának, a magyar partizán szövetség főtitkárának vezetésével vasárnap moszkvába utazott a szövetség delegációja. a küldöttség a szovjet háborús veteránok bizottságának meghívására tanulmányozza a szovjet testvérszervezet munkáját./mti/

bb. 10. bokros birman dezső emlékkiállítás a nemzeti galériában

t sl/hné/gy/1e

1969. december 21.

a művész születésének 80. évfordulója alkalmából vasárnap bokros birman dezső-émlékkiállítás nyílt a magyar nemzeti galériában. a hagyatéként, és 22 magángyűjtőnél őrzött gazdag anyagból 80 szobor és 50 rajz reprezentálja hazánk egyik leghatásosabb expresszionista szobrászának sokrétű művészetét. a közönség elé tárják legjelentősebb műveit: az ady és a mednyászy szobrot, a don quijote-t, a kalapos önarcképet, s a második világháború alatt készült rokkant katoná-t.

/folyt. köv./

NA 1515

- 4 -

bb. 10. / bokros birman dezső emlékkiállítás

bokros birman dezső művészetét a kiállítás megnyitásakor barátja gádor istván kossuth-díjas keramikus művész méltatta.

a kiállítást egy hónapig, hétfő kivételével naponta 11 és 19 óra között tartják nyitva.

x x x

bokros birman dezső 1889 november 19-én ujbudán született, s 1965 január 24-én halt meg. díszítő szobrászatot tanult, majd az iparművészeti iskolába iratkozott be. dekoratív szobrászműhelyt nyitott, de vállalkozása nem járt sikerrel. bejárta európa több országát, portrészobrai, kisplasztikai egyre népszerűbbekké váltak. szobrait kezdetben leegyszerűsített formavilág, kesimiváltott felületek jellemezték, később mozgalmasabbakká, markánsabbakká váltak munkái. a szocialista képzőművészek csoportjának hatására 1942-ben mintázta a napba néző bányászt. háborúellenes álláspontját a független magyarországiért című reliefje dokumentálja.

a felszabadulás után a fővárosi népművelési központban mutatta be újabb műveit. a pro arte érdemrendet és a kossuth-díjat is megkapta. 1954-ben a fényes adolf tereben, 1957-ben a műcsarnokban nyílt ismét alkalma a nyilvános bemutatkozásra./mti/

bb. 11. szántizenöt bolgár vendég kalandos utazása a téli magyarországon

vid gy/1e

1969. december 21.

hosszu, kalandos utazásban volt része 115 bolgár vendégnek, akiket szinte a fél ország segített, hogy épségben eljussanak a határtól uticéljukig: a dél-baranyai harkányba. a tit baranya megyei szervezete ugyanis itt rendezte meg december 21. és január 3. között a népek barátsága téli egyetemet, s erre érkezett a nagy létszámú bolgár csoport is.

az eredeti terv szerint a bulgáriából vonaton érkező vendégeket a kelebiai határállomáson várták volna a pécsi autóközlekedési vállalat autóbuszai és egyenesen harkányba vitték volna őket. időközben azonban a hófúvások miatt az utak járhatatlanná váltak és az autóbuszok nem tudtak elindulni. ekkor a honvédség vállalta, hogy tankokkal utat tör az autóbusz-karaván számára. csak-hogy - mint kiderült - a közlekedési szabályok szerint a súlyos harckocsik nem haladhatnak át a bajai duna-hídon, ezért meghíult ez a próbálkozás.

/folyt. köv./

NA 1520

- 5 -

bb. 11. /száztizenöt bolgár.... folyt./ gy

a tit kérésére a baranya megyei pártbizottság érintkezésbe lépett a határőrség illetékes parancsnokságával, amely utasítást adott a kelebiai határőröknek: közöljék a bolgár utasokkal, hogy ne szálljanak le a nemzetközi vonatról, hanem folytassák utjukat budapestig. a bolgár vendégek vasúti jegye azonban csak kelebiáig szól. megke-resték tehát a MÁV illetékes szerveit, hogy engedjék a bolgár csoportot jegy nélkül tovább utazni a fővárosig, de a MÁV még ennél is többet tett: „védszárnya”, alá fogadta a vendégeket. a keleti pályaudvaron az állomásfőnökség megbízottai várták őket, külön várótermet nyitottak számukra és különkocsit kapcsoltak a hajnali pécsi gyorsvonathoz, amellyel folytathatták utjukat. pécsről eléjük utazott a tit megbízottja, aki segítette őket az utazás további szakaszában és pénzt vitt magával, hogy a bolgár vendégek utközben étkezhessenek,.

a csoport „kálváriája”, azonban még nem ért véget ezzel. pusztaszabolcs után a gyorsvonat elakadt a hóban, s miután nagy nehezen visszatolatott a pusztaszabolcsi vasútállomásra, dunaujváros felé kerülve tudott csak továbbjutni. több mint tízórás késéssel futott be a vonat pécsre, ahol már autóbuszok várták őket, s a sofőröknek nagy ügyel-bajjal sikerült átverekedni magukat a pécs-harkány közötti hótorlaszokon. így végül összesen mintegy husz órát vett igénybe az út kelebiától harkányba, amely normális körülmények között alig három óra hosszat tartott volna.

a vasárnap délelőttre tervezett ünnepélyes egyetemnyitást természetesen el kellett halasztani; erre majd hétfőn délelőtt kerül sor./mti/

bb. 12. vadmentő expedíciók a mecseki erdőkben

vid gy/1e

1969. december 21.

a mecsek hóborította erdeit vasárnap vadmentő expedíciók járták: s élelemmel látták el a vadakat és utakat törtek az etetőkhöz. mintegy 300 vadász áldozta fel pihenőnapját, hogy segítsen a nehéz helyzetbe került erdei állatokon. a vadak gyülekezési helyein szénát, kukoricát, makkot és vadgesztenyét raktak le, s hókékekkel és lapátokkal eltakarították körülöttük a havat.

/folyt. köv./

NA 1525

bb. 12. /vadmentő.... folyt./ gy

a sok helyütt méteres hóban mesterséges vadcsapásokat nyitottak, hogy a hideg miatt állandó mozgásra kényszerült őzek járni tudjanak és a megfagyott hó, az éles jégcsilánkok ne sebezzék fel a lábukat. a nagy inség „békés együttélésre”, kényszerítette az állatokat. megfigyelték a vadászok, hogy a különben egymást gondosan kerülő vadak most a legnagyobb egyetértésben lakmároznak az etetőknél. több helyen, ahova a takarmányt szállító vadászok nem tudtak eljutni, az éhező állatok lehúzódtak a hegyi falvak köré. ezért az emberek éjjel-nappal láncrakötve tartják a kutyákat, nehogy meg-támadják a szelid erdei vendégeket./mti/

bb. 13. harckocsikkal a hó ellen

vid-hné/gy/1e

1969. december 21.

szinte teljesen megbénult a közúti forgalom vasárnap a kisalföldön. reggel egyetlen távolsági autóbuszjárat sem érkezett meg a rába-parti városba, illetve nem indulhatott el onnan. délfelé alábbhagyott a szél sebessége és a kpm közúti igazgatósága minden erejét latbavetve megkezdte - elsősorban az 1-es számú főközlekedési úton - a hóakadályok elhárítását. ehhez nagyban hozzájárultak az hazánkban ideiglenesen ~~ellenőrzés~~ szovjet csapatok is, melyeknek tagjai harckocsikkal indultak utnak, főként a hó foglyául esett gépkocsik kiszabadítására. honvédségi alakulatok kísérik a szokásosnál gyakrabban utbainduló mentőautókat is. így a rendkívüli körülmények ellenére is sikerült néhány súlyos beteget, bányarét-alapról pedig egy súlyos égési sebeket szenvedett kisfiút kórházba szállítani./mti/

bb. 14. postagalamb-kiállítás

vid-hné/gy/1e

1969. december 21.

a magyar postagalamb szövetség nyugat 2. kerülete, amelyhez győr-sopron, vas és veszprém megye 37 egyesületének 350 tagja tartozik, vasárnap győri válogató kiállítást rendezett. az egyesületek tagjai több mint 15 ezer galambjuk közül azt a százat mutatták be a szigorú zsűrinek és a nagyközönségnek, amelyek mögött már legalább 5 000 díjkiométer van. ezek Tis kimagaslók borbély károly gyönyörű tojógalambja, amely a lengyel tenger partjáról egyéni „bajnokként”, érkezett haza és schaub józsefnek him galambja, amely 8 hónapi távollét után tért haza gazdájához egy távolsági röptetés után, .

T közül

14.30/gy.

-7-

NA 1540

00. 15. gyermekrajz-galéria salgótarjában

vid gy/1e

1969. december 21.

gyermekrajz-galéria nyílt salgótarjában, a jurij gagarin kísérleti általános iskola aulájában. az első tárlatot az ország valamennyi megyéjének uttörő elnöksége által elküldött pályadíjnyertes gyermekrajzokból rendezték. a jövőben rendszeresítik a tárlatokat, hogy az állandó gyermekrajz-galéria az általános iskolások művészeti izlésének csiszolása mellett a továbbképzés bázisává váljék a megyében rajzot tanító pedagógusok számára./mti/

bb. 16. mérséklődött a szél, elkezdődött az utak felszabadítása vas megyében

vid gy/1e

1969. december 21.

vasárnap lankadatlan erővel folytatódott a harc az elemekkel a mínusz 10-12 fokos hidegben a hóval borított vas megyében. a szél szerencsére kicsit mérséklődött, így az eddig kizárólag mentésre szorított közúti igazgatóság megkezdte a hóeltakarítást az utakról. szovjet tankok is segítettek a helyenként 3-4 méteres hóterhelésből kiszabadítani az elakadt hómarókat, járműveket. mintegy 200 gépkocsi, köztük 26 autóbusz vesztegel az utakon. hosszuperesztegről, miután a hómaró is hóbefulladt, szovjet tank segítségével vitték kórházba egy szülőanyát. a vasutvonalak, pályaudvarok felszabadításán is katonák dolgoztak a vasutasok mellett, s kimentettek három hóban maradt vonatot. a magyarkeresztur-zsebeházánál elakadt vonat utasait a tsz szánkójával vitték csornára. az erős gőzmozdonyokkal közlekedő vonatok előtt hótörők biztosítottak utat.

az ünnepek előtti csúcsforgalmat bonyolító szombathelyi postán nehéz helyzetet teremtett, hogy szombaton jóformán egyetlen vonat sem érkezett a városba és vasárnapra rendkívüli mértékben összehortolódtak a küldemények. a rossz közlekedési viszonyok miatt a tavalyihoz képest 25 százalékkal emelkedett a szombathelyről induló s 20 százalékkal az ide érkező és átmenő telefonforgalom. mindent változatlan létszámmal és áramkörrel bonyolítják le. helyenként a nagy hó elszakította a távbeszélő vezetékeket s zavarok keletkeztek a hóval elzárt községek telefonösszeköttetésében.

szombathely környékéről 10 termelőszövetkezet traktorral és szánkóval szállított tejet a megyeszékhelyre./mti/

15.00/gy

- 8 -

NA 1000

17. dr. dimény imre hazaérkezett moszkvából

t jf/gk/gy/1e

1969. december 21.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter vezetésével vasárnap hazaérkezett moszkvából a kgst mezőgazdasági és élelmiszeripari integrációs munkacsoportjának ülésén részt vett magyar küldöttség./mti/

bb. 18. határőrök eskütétele

vid gy/1e

1969. december 21.

vasárnap az ország több helyén tettek katonai esküt az ifju határőrök.

kiszeg főterén mínusz 10 fokos hidegben került sor az ünnepi aktusra. a zord időjárás, a rossz közlekedési viszonyok miatt csak a vártnál jóval kevesebb hozzátartozó jelenhetett meg az ünnepségen. a kiszegiek, mintegy „pótolva”, a kényszerűen távolmaradottakat, a szokottnál is többen hallgatták végig az eskütételt.

a körmendi ünnepélyes eskütételre is csak a „legmerészebb”, szülők és menyasszonyjelöltek érkeztek meg. különös szeretettel köszöntöttek egy nyírségi szülőt, aki a rendkívül nehéz közlekedési viszonyok ellenére az ország tulsó feléről utazott esküttevő katonafőhadhoz.

a magyar-szovjet baráti társaság aranykoszorus emlékplakettjevel díjazott nyírbátori határőr magasabb egységhez novemberben bevonult fiatal katonák ünnepélyes eskütételét katonai pompával nyírbátor főterén rendezték meg. ugyancsak vasárnap adták át a határőr magasabb egység kisz-bizottságának a harci-politikai kiképzésében és a katonafiatalok nevelésében elért kimagasló eredményekért a kisz központi bizottság vörös vándorzászlaját.

győrtött a városi tanács épülete előtt verőfényes napsütésben, de csikorgó hidegben tartották meg az eskütételi ünnepséget./mti/

15.55/gy

- 9 -

NA 1645

bb. 19. némileg javultak az utviszonyok Komárom megyében

vid-hné/gy/1e

1969. december 21.

a szombat esti, mintegy 210 kilométer járhatatlan utszakasz vasárnap reggelre több mint duplájára „nyúlt”, Komárom megyében. ez azt jelentette, hogy a megye 50 fontosabb útja közül 48 járhatatlan volt a havazás éjjel elállt és reggelre a szél sebessége 30 kilométerre csökkent, így a közúti igazgatóság mind a 32 hóeltakarító gépe munkához tudott kezdeni. a kora délutáni órákig a járhatatlan utak egyharmadát felszabadították. külön hókéket indítottak utnak kisbérre, hogy a két napja ottrekedt diákokat hazaszállíthassák a környező községekbe. hasonlóképpen gondoskodtak biztonságos utról tata és nagyigmánd között, hogy a baromfiipari vállalat fel tudjon szállítani a fővárosba a nagyigmándi termelőszövetkezetből 15 teherautónyi élő baromfit.

a havazás és a hófúvás után vasárnap a hideggel kellett birkózniok a hótisztító gépek önfeláldozóan dolgozó vezetőinek, a vasut dolgozóinak és a segítségükre siető magyar és szovjet katonáknak. a mérő higanyszála egész nap sem emelkedett a mínusz 10 fok fölé. a komáromi vasútállomáson a szovjet katonák megkezdték a rendező pályaudvar 1-1,5 méteres hótorlaszainak eltávolítását, hogy azután a teherforgalom is megindulhasson.

a tatabányai tejüzemben is javult a helyzet. a szombaton hóba rekedt tankocsikat sikerült kiszabadítani és így vasárnap délutánig több mint 40 ezer liter tejet szállítottak be az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek segítségével. súlyos gondokkal küzdenek az ácsi cukorgyárban, ahová sem vasuton, sem közúton nem tudták nyers répát szállítani. egyelőre a gyárban levő óriás prizmából termelnek, ez a készlet azonban csupán három napra elegendő./mti/

bb. 20. fejér megyében csak két ut járható - megbénult a vasúti közlekedés

vid gy/1e

1969. december 21.

bár vasárnapra megszűnt a havazás és némileg csillapodott a tomboló szélvihar, a fejér megyei hófronton nem javult, sőt még rosszabbodott a helyzet. gyakorlatilag teljesen megbénult a megye közúti és vasúti közlekedése.

/folyt. köv./

N 16^{II}

- 10 -

BB20.

--

tm / fejér megyében.... folyt./ gy

a főközlekedési utak, közül csupán kettő, a 70-es ut székesfehérvár martonvásár közötti szakasza és a 63-as volt járható vasárnap délután. a mellékutakat és a többi főútvonalat helyenként 2-3 méteres hótorlaszok tették járhatatlanná. a megyei közúti igazgatóság vasárnap már csak azon igyekezett, hogy a két járható utat fenntartsa; a részben már harmadik napja talpon levő gépjárművezetők, hómunkások nem tudták felvenni a versenyt az erős széllel.

a szélcsend beálltáig nem próbálkoznak újabb utak felszabadításával, csupán a bajba került gépjárművek kiszabadításán fáradoznak.

a mentők már harmadik napja csak a honvédség segítségével tudnak dolgozni. a fehér mentőkocsik szerepét vasárnap teljesen a láncfalpas honvédségi járművek vették át, igen súlyos esetekben azok szállítoták a betegeket a kórházakba. megnőtt a falusi orvosok, szülész-nőkö munkája, rájuk vár az egyszerű szülések, kisebb sérülések levezetése, illetve ellátása.

a falvak zöme teljesen el van vágva a külvilágtól. élelmiszert, s más fontosabb cikkeket szánokon, láncfalpasokon szállítanak ezekre a helyekre, de az élelmiszerellátás - főként a kenyérellátás - helyenként mégis akadozik.

az autóbussz közlekedés gyakorlatilag teljesen megszűnt. a távolsági buszok közül csupán a sárbogárdi indult el, ez a járat székesfehérvárról bennrekedt mintegy 500 utast szállított haza a falvakba.

legnehezebb helyzetben a máv dolgozói vannak. bár már lapátot ragadtak az adminisztratív dolgozók is, s többszáz katonafiatal segít eltakarítani az akadályokat a pályákról, vasárnap reggelre megbénult a megye vasúti forgalma. nem sikerült fenntartani a székesfehérvár-budapest közötti járatotot sem, itt hatalmas hóakadályok állják útját a gépeknek.

külön problémát jelentett annak a két és félezer utasnak az elhelyezése, akik a pályaudvaron rekedtek. a székesfehérvári kollégiumokban és munkásszállókban szereztek részükre szállást. élelmiszerük pedig az utasellátó gondoskodik./mti/

16.25/gy

- 11 -

N 17¹⁰

bb. 21. a tavalyinál lanyhább aranyvasárnap forgalom az áruházakban

sl/mm/gy/1e

1969. december 21.

az idei aranyvasárnap az áruházak egybehangzó véleménye szerint lanyhább volt a tavalyinál. ezt azzal magyarázzák, hogy a hétköznapi forgalom már hetek óta jóval nagyobb, mint azelőtt, ezenkívül most a szabadszombatokat is felhasználják a vevők a nagy karácsonyi bevásárlásra. így is azonban igen sokan keresték fel vasárnap a fővárosi és vidéki áruházakat, a nyitvatartó boltokat.

a corvinban főleg a földszinti divatáru- és a harmadik emeleti üveg- és edényáru osztályoknak volt sok látogatója. a legkelendőbb áru a sál, a kesztyű, a férfiling volt, s igen sokan vásároltak kisrádiót, amelyből szombaton újabb szállítmányok érkeztek. ezuttal jól jártak azok, akik hiánycikkekért kerestek a corvinban, mert a járhatatlan utak miatt a vidékre szánt áruk egy részét is ez az áruház kapta meg, így bundanadrágot, kucsmát, férfi, női és gyermekcsizmát is lehetett kapni. a corvin körülbelül 3,6 millió forintos forgalmat bonyolított le, 600 ezer forinttal kevesebbet, mint a tavalyi aranyvasárnapon.

a divatcsarnokban ugyancsak valamivel kisebb volt a forgalom a tavalyinál, bár készletük annál jóval nagyobb, meghaladja a 85 millió forintot. sok bőrdíszmüáru, és harisnya fogyott. az első 200 vásárlót még női csizmával is ki tudták szolgálni, férfi-csizmájuk azonban egyetlen pár sem volt.

az otthon áruházban a forgalom alig haladta túl a hétköznapit. a vásárlók csaknem kizárólag tranzisztoros rádiót, tv-t és magnót kerestek, s többnyire meg is kapták a kért típust.

a csillag áruházban egy és háromnegyed millió forint volt a mostani forgalom, a tavalyi 1,9 millió forinttal szemben. sálból, kendőből és kesztyűből fogyott sok, csizmából szinte az egész készletük ekelett.

a rákóczi uti gyémántház a tavalyinál jóval nagyobb forgalmat bonyolított le, körülbelül 800 vásárlót szolgált ki, köztük többen 6-7 ezer forint értékű karkötőt, aranyórát vásároltak. többségük azonban megelégedett a 300-400 forintos ajándékokkal. különösen népszerűek a 300 és 550 forintos szovjet gyártmányú órák. az olcsóbb aranyláncok, fülbevalók, medálok. egy-egy vevő átlag nem egészen 400 forintért vett karácsonyi ajándékot a gyémántházban.

a vidéki áruházak forgalmát nagymértékben csökkentették a rossz ut viszonyok; a megyeszékhelyeket környező falvakból csak igen kevesen mentek be a városba vásárolni. az ország legnagyobb szövetkezeti áruházában, a szombathelyi győgyös áruházban a forgalom alig haladta túl a félmillió forintot, pedig legalább egymillió eladásra számítottak.

folyt. köv./
16.35/gy

- 12 -

NA 1215

bbm 21. a tavalyinál lanyhább... folyt./ gy

hasonlóan viszonylag lanyha volt a kereslet a szombathelyi centrum áruházban is. a győri centrum áruházban viszont a forgalom felülmúlta a várakozást: ez annak köszönhető, hogy nagyképernyős televíziót és néhány más olyan cikket is forgalombahoztak, amihez korábban nehezen lehetett hozzájutni.

a miskolci üzleteket csaknem tízezervásárló kereste fel. a forgalom csaknem kétszerese volt az ezüstvasárnapinak. különösen nagy volt az érdeklődés a rádió- és televíziókészülékek, valamint a női csizma iránt, de ezekből nem tudták teljes egészében kielégíteni a keresletet./mti/

bb. 22. partizán emlékünnepe vámosmikolán

vid-mm/gy/1e

1969. december 21.

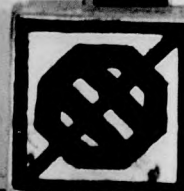
vasárnap a pest megyei vámosmikolán ünnepélyesen megemlékeztek a 25 évvel ezelőtt a környéken harcolt görgey partizánzászlóaljra. a partizán-csoport munkás- és parasztfiatalokból, egyetemi hallgatókból, győrfy-kollégistákból alakult; a partizánok közül 14-en haltak hősi halált a német fasiszták elleni küzdelemben.

tóth lajos, a községi tanács vb elnöke ismertette a község negyed százados fejlődését, majd dr. ortutay gyula, a népköztársaság elnöki tanácsának tagja, a hazafias népfrent országos tanácsának elnöke emlékezett meg a görgey partizán-zászlóaljra. ~~...~~ kubányi technikus, aki annakidején a vörös hadsereg kapitányaként részt vett vámosmikola felszabadításában, méltatta azt a segítséget, amelyet a görgey-partizánok nyújtottak az ipoly mentén harcolt szovjet katonáknak. a felszabadulása 25. évfordulóját is ünneplő községet a csehszlovákiai lévai járás nevében szebellai jános tanácselnök köszöntötte.

az ünnepség résztvevői ezután megkoszorúzták a szovjet hősek emlékművét és a község temetőjében nyugvó két partizán: imecs józsef és kolb ferenc sírját. a pártház falán márványtáblát lepleztek le, amely a község két kommunista mártírjának, gyenes lajosnak és budai jánosnak emlékét örökíti meg. a pártházban kiállítás nyílt a görgey partizánzászlóalj emlékeiből, fényképes és írásos dokumentumokból./mti/

- 13 -

1969
NA 1900

bb. 24. tovább romlottak az utviszonyok borsodban

vid gy/1e

1969. december 21.

szombat déltől vasárnap délig tovább romlottak az utviszonyok borsodban. egy kivételével valamennyi főközlekedési ut járhatatlan, s több mint száz azoknak a községeknek a száma, amelyeket nem lehet megközelíteni. a szélviharok a szerencsi térségben több mint kétféle méteres hóakadályokat raktak, s a kpm miskolci közúti igazgatósága csak az elakadt járművek mentésére szorítkozhat. tehetetlenek a hóviharban a hómarók is. két helyen, a miskolc-szerencsi úton felsőzsolcánál, a miskolc-budapesti főközlekedési úton pedig nyékládházánál keletkezett „hó dugó”, az egyik helyen husz, a másik pedig harmincnál több gépkocsit ástak ki a hótorlaszból. a miskolci mávaut pályaudvarról a járatok több mint 70 százalékát nem tudták elindítani - s több mint 20 járat nem is érkezett be, nagyobbbrészt szerencs és szikszó felől.

24 óra alatt száztízszer hívták a mentőket, akik a sürgős hívásoknak vasárnap már csak úgy tudtak eleget tenni, hogy a kpm igazgatóság hómarója haladt a mentőkocsik előtt, s vontatta, ha az elakadt. így jutottak ki többek között kesznyétenbe is egy szülő-asszonyhoz./mti/

bb. 23. „békés megye képzőművészete 1945-1969,,

vid gy/1e

1969. december 21.

békés megye képzőművészete 1945-1969,, címmel nyílt kiállítás vasárnap békéscsabán a munkácsy mihály muzeumban. a tárlaton 25 művész 75 alkotása szerepel. a kiállítás anyagát zömmel a muzeum saját gyűjteményéből állították össze. a festmények, szobrok, grafikák méltóképpen reprezentálják a megye képzőművészetének negyedszázados történetét: a ma is alkotó idős és fiatal művészek - többek között mokos józsef, lipják pál, koszta rozália, gaburek károly, mladonyiczky béla - munkássága mellett bemutatják a megyéből elszármazott, illetve már elhunyt neve festők és szobrászok számos kiváló alkotását is./mti/

17.10/gy

NA 1905

bb. 25. sielők a bükkben - fürdőzők a melegvízű strandokon

vid gy/1e

1969. december 21.

több mint háromezren keresték fel vasárnap a havas bükk síterepeit. a mintegy félméteres hó sem tartotta vissza a téli turák kedvelőit kedvenc kirándulóhelyeiktől, szentlélektől, bükkszentkeresztől, fehérkőlapától, ahol a turista házakban alig győzték kiszolgálni a természetjárókat.

amíg a havas bükkben a téli sportok kedvelői hódoltak szenvedélyüknek, addig miskolc-tapolcán, a termálfürdőben, az „augusztus 20., strand nyitott medencéjében, gőzölgő párában lubicoltak a vendégek - nem egyszer vidám hócsatát vívva a melegvízű medencék melletti hófödte parkban. több mint háromszázan keresték fel a mezőkővesdi zsóri gyógyfürdő fedett medencéit is. a szomszédos községekből többen szánnal érkeztek a fürdőbe./mti/

bb. 26. halálos végű gázolások

1 sl/mm/1gy/1e

1969. december 21.

a hét végének baleseti krónikája a figyelmetlenség, a felelőtlenség újabb emberáldozatairól számolt be.

több halálos vasuti gázolás történt. mihaliszko jános 17 éves kiskunlacházi gépszereplő, aki figyelmetlenül ment át a sínek között, egy személyvonat halálra gázolta. ugyancsak vonatgázolás áldozata lett rékási józsef 28 éves kiskunmajsai alkalmi munkás, aki ittasan akart átjutni a vágányokon.

szolnokon egy személyvonat elütötte a váltókat tisztító táncos józsef 46 éves zagyarékasai és lévai istván 37 éves ujszászi máv-alkalmazottakat. táncos a kórházbaszállítás közben meghalt, míg lévai súlyos, de nem életveszélyes sérülésekkel kórházba szállították. a vizsgálat folyamatban van.

budapesten a 17. kerületi liszt ferenc ut és a 3. utca sarkán szabó györgy tehergépkocsijával halálra gázolta a szánkózó német h nelli 6 éves kislányt. a figyelmetlen gépkocsivezetőt őrizetbe vették./mti/

19.00/gy

NA 1935

bb. 27. sztambul rózsája szegeden

vid- gy/ie

1969. december 21.

a szegedi nemzeti színházban vasárnap este nagy sikerrel bemutatták fall leo: sztambul rózsája című operettjét. a főbb szerepeket - kettős szereposztásban - berdál valéria és harmat éva, molnár piroska és jablonkai mária, csizmadia lászló és vadas kis lászló játsszák. az évad első szegedi operettbemutatóját lendvay ferenc rendezte, a díszleteket sándor lajos, a jelmezeket gompár judit tervezte./mti/

bb. 28. több utvonat felszabadult - folytatódik a hóakadályok megszüntetése

sl/mm/gy/ie

1969. december 21.

vasárnap a dunántúlon és a duna-tisza közén, sok helyen sikerült eltávolítani a hótorlaszokat. a délutáni és az esti órákban felszabadult a dunántúlon a balatonszentgyörgy-fonyód, siófok-székesfehérvár, a székesfehérvár-börögönd-pusztaszabolcs vasutvonal és kaposvár-gyékényes között szabaddá tették a pályát spongyaszobig. a munkálatok továbbfolynak. felszabadult a duna-tisza közén a baja-bácsalmás-kiskunhalas vasutvonal. a fővonalakon mindenütt nagy erővel folyik a pályák felszabadítása. az autóbuzsközlekedés a késő délutáni órákban megindult gyöngyösről a mátrába, és siófok-balatonkeresztúr, illetve siófok-iregszemcse között - egy nyomsávon - helyreállt. a 66-os főúton kaposvár-sásd-pécs között, ugyancsak megindult az autóbuzsközlekedés. székesfehérvár-szekszárd között a felszabadító munkálatok eljutottak csodig. veszprém megyében megindult az autóbuzsközlekedés veszprém-balatonkenese, veszprém-csopak-balatonfüred, veszprém-balatonalmádi-alsóörs és veszprém-márkó és tihany-balatonfüred között. tovább dolgozik három hómarógép a 8-as főúton. a rendkívül erős erejű szél elcsendesedett és így remélhető ezen a különösen nehéz utvonalon a munkálatok előrehaladása.

győr már elérhető a 10-es úton. az 1-es számú főúton mosonmagyaróvár és rajka között, illetve mosonmagyaróvár és győr között ugyancsak szabad lett az út. az 1-es számú úton budapest-bicske és tatabánya-győr között sikerült a hóakadályokat eltávolítani. a 3-as számú főúton miskolc és vatta között ugyancsak elhárították a hótorlaszokat.

az m 7-es út budapest-martonvásár között, illetve a 70-es út budapest-martonvásár között ugyancsak szabad. a 46-os út a nap folyamán végig felszabadult. a vasárnap koraesti órákban az m 1-es úton bicske és tatabánya között, az 1-es főúton győr és öttevény, valamint öttevény és hegyeshalom között nagy erősszpontosítással folynak a hóeltakarító munkálatok.

/folyt. köv./
19.25/gy

- 16 -

NA 1940

ib. 28. /több utvonat... 1. folyt./ gy

azok számára, akik hegyeshalomon keresztül vasúton kívántak bécs felé utazni, a kpm közli, hogy a máv járatai hegyeshalomig közlekednek, de ausztria nem fogad vonatokat az osztrák vasúti pályákon felhalmozódott hóakadályok miatt, bécsből pedig nem indulnak magyarországra felé Vonatok.

a posta távbeszélő hálózat országosan zavartalanul üzemel. egyedül győr-sopron megyéből érkezett hír arról, hogy 26 vezeték elszakadt, javításuk folyamatban van.

a vasárnapi lapok nagy késéssel, a vonatok közlekedésétől függően értek rendeltetési helyükre.

a kpm külön felhívja a közvélemény figyelmét, hogy a közlekedésben támadt súlyos helyzet következtében a postai kézbesítő-szolgálatra még a szokásos karácsony előtti forgalomhoz képest is több feladat hárul. a táviratkezelő szolgálat - tekintettel arra, hogy sok család maradt helyi közlekedés híján elszakítva egymástól - a legnehezebb körülmények között is dolgozik, szükség esetén győrelszerrel horjád ki éjjel-nappal a küldeményeket.

a légi közlekedés zavartalan, a ferihegyi repülőtér a normális forgalmat bonyolította le vasárnap.

a főváros utjait szabaddá tették, az autóbuzsok, és a villamosok valamennyi vonalon közlekedtek. csupán a hűvösvölgyi 29/y jelzésű autóbuzsok voltak kénytelenek leállítani hóakadályok miatt. a síkosság miatt azonban a járművek a szokásosnál lassabban jártak, sőt kisebb karambolok is előfordultak. a 2-es sz. autóközlekedési vállalat egyik mikrobusza rákosfalva és nagyicce között az uttest és a hűvösvölgyi közúti árokba fordult, s mivel egy része a sín fölé ért, a hűvösvölgyi forgalmát majdnem egy órára le kellett állítani. a buszt a tűzoltóság emelte ki az árokból.

a duna átkelőjára a folyó zajlása okozott zavarokat. hétfőtől beszüntetik a hárosi átkelőjáratot, a soroksári és a meder utcai komp azonban továbbra is üzemben marad./mti/

- v e g e -

19.30/gy

- 17 -

NA 1940

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1969. december 22.

bö. 1. felujtják a walkürt - jubiláló operaelőadások - az év első művészvendégei - a teatro comunale bologna vendégjátéka

1 ol/gg/gv/La

1969. december 22.

Az új esztendőnek már az első hónapja is rendkívül meglepetéssel és nagy érdeklődéssel várják a magyar Állami Operaházban. csak néhány érdekesség a sok közül. felujtják a walkürt, négy előadás jubiláló, három kiváló vendégművészt és egy olasz együttest várnak januári fellépésre.

A megíjodott walkür békés andrás rendezésében, kettős szereposztással január 15-én, illetve 17-én kerül a közönség elé. a szilvák a don juan; január 11-én érkezik 300. előadásához, - az otello, 15-én adják 275.-ször, - a turandot: dallamai 21-én esendülnek fel 225.-ször - a szöktetés a szerájából január 28-án kerül 300.-ször színpadra.

1970 első operai vendégművésze ruza baldani, a kitűnő jugoszláv énekes, a new yorki metropolitan tenora, aki már több alkalommal szerepelt nagy sikerrel budapesten. korábban ruza mégis néven ismerték az operakedvelők. két alkalommal hallhatják a hazai közönség, január 2-án azucena szerepében, a trubadur erkel színházi előadásán, majd 4-én a carmen címszerepében az operaházban.

inco adam, a berlini deutsche staatsoper és számos más vezető európai operaház kitűnő művésze, aki többször járt már nálunk, január 11-én új szerepben mutatkozik ebe a budapestieknek: a don juan címszerepét énekli az operaházban.

samuel van dusen, az innsbrucki opera művésze, az elmúlt esztendőben már nagy sikerrel énekelte hans sachs szerepét a budapesti operaházban. január 30-án is ebben a szerepben hallhatják a hazai operabarátok.

/folyt. köv./

